

פרק חלק

הקדמה

כתב הרמב"ם⁽¹⁾: "וכל אלו הדברים [ענייני מלחמת גוג ומגוג וימות המשיח] וכיוצא בהן, לא ידע אדם איך יהיו – עד שיהיו, שדברים סתומין הן אצל הנביאים, גם החכמים אין להם קבלה בדברים אלו, אלא לפי הכרע הפסוקים, ולפיכך יש להם מחלוקת בדברים אלו.

ועל כל פנים אין סדור הויית דברים אלו ולא דקדוקיהן עיקר בדת, ולעולם לא יתעסק אדם בדברי ההגדות, ולא יאריך במדרשות האמורים בעניינים אלו וכיוצא בהן, ולא ישימם עיקר, שאין מביאין לא לידי יראה ולא לידי אהבה. וכן לא יחשב הקצין, אמרו חכמים [להלן בפרקנו⁽²⁾] תפח רוחם של מחשבי הקצים, אלא יחכה ויאמין בכלל הדבר כמו שבארנו".

מכל מקום, היות והפרק שלפנינו עוסק [בין היתר] ברבים מן העניינים שיארעו באחרית הימים, על כן מהראוי להקדים ולהביא בתמצית את עיקרי מאורעות אחרית הימים המוזכרים בפרקנו, או השייכים למוזכר בפרקנו.

ואלו הם:

א. מלחמת גוג ומגוג [וביאאת אליהו הנביא].

ב. ביאת המשיח. ג. תחית המתים, חורבן העולם, ועולם הבא.

א. מלחמת גוג ומגוג.

כתב הרמב"ם⁽³⁾: "קודם מלחמת גוג ומגוג, יעמוד נביא לישר ישראל ולהכין לבם, שנאמר: "הנה אנכי שולח לכם את אליהו וגו'". ואינו בא וכו' אלא לשום שלום בעולם, שנאמר והשיב לב אבות על בנים.

יש מן החכמים שאומרים, שקודם ביאת המשיח יבא אליהו".

כתוב בספר יחזקאל [פרק לח]: "והיה ביום ההוא ביום בוא גוג על אדמת ישראל נאם ה' אלקים תעלה חמתי באפי: ובקנאתי באש עברתי דברתי אם לא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל: ורעשו מפני דגי הים ועוף השמים וחית השדה וגו': ונהרסו ההרים ונפלו המדרגות וכל חומה לארץ תפול".

עיקרה של מלחמה זו הוא, שיבוא מלך ששמו "גוג" [ושמה של ממלכתו הוא "מגוג"], ויקבץ את כל הממלכות לעלות למלחמה על ירושלים.

אותו חיל יצליח בסופו של דבר לכבוש את ירושלים, כפי שנאמר בזכריה [יד, ב]: "ויאספתי את כל הגוים אל ירושלים למלחמה, ונלכדה העיר ונשטו הבתים וגו'".

1. פרק י"ב מהל' מלכים הל' ב'.

3. שם.

2. בדף צז ב.